

ENCYKLOPEDIA

dla dzieci

Książka każdego bystrzaka!

GREG
WYDAWNICTWO

Poznaj wybrane kraje świata!

Polska

język urzędowy:
polski
stolica:
Warszawa
powierzchnia:
312 696 km²
liczba ludności:
38 179 800

Niemcy

język urzędowy:
niemiecki
stolica:
Berlin
powierzchnia:
357 578 km²
liczba ludności:
83 019 200

Republika Czeska

język urzędowy:
czeski
stolica:
Praga
powierzchnia:
78 868 km²
liczba ludności:
10 649 800

Słowacja

język urzędowy:
słowacki
stolica:
Bratysława
powierzchnia:
49 035 km²
liczba ludności:
5 445 802

Ukraina

język urzędowy:
ukraiński
stolica:
Kijów
powierzchnia:
603 700 km²
liczba ludności:
41 167 336

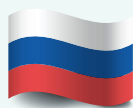
Białoruś

języki urzędowe:
białoruski, rosyjski
stolica:
Mińsk
powierzchnia:
207 595 km²
liczba ludności:
9 413 446

Litwa

język urzędowy:
litewski
stolica:
Wilno
powierzchnia:
65 300 km²
liczba ludności:
2 802 047

Federacja Rosyjska

język urzędowy:
rosyjski
stolica:
Moskwa
powierzchnia:
17 075 400 km²
liczba ludności:
146 238 185

Wielka Brytania

język urzędowy:
angielski
stolica:
Londyn
powierzchnia:
244 820 km²
liczba ludności:
66 796 800

Francja

język urzędowy:
francuski
stolica:
Paryż
powierzchnia:
643 801 km²
liczba ludności:
67 522 000

Hiszpania

język urzędowy:
hiszpański
stolica:
Madryt
powierzchnia:
505 944 km²
liczba ludności:
47 100 396

Grecja

język urzędowy:
nowogrecki
stolica:
Ateny
powierzchnia:
131 957 km²
liczba ludności:
10 768 000

Włochy

język urzędowy:
włoski
stolica:
Rzym
powierzchnia:
302 073 km²
liczba ludności:
60 483 973

Norwegia

język urzędowy:
norweski
stolica:
Oslo
powierzchnia:
385 207 km²
liczba ludności:
5 425 270

Chińska Republika Ludowa

język urzędowy:
mandaryński
stolica:
Pekin
powierzchnia:
9 596 960 km²
liczba ludności:
141 177 872 4

Indie

język urzędowy:
**hindi,
angielski**
stolica:
Nowe Delhi
powierzchnia:
3 287 263 km²
liczba ludności:
1 339 330 514

Japonia

język urzędowy:
japoński
stolica:
Tokio
powierzchnia:
377 972 km²
liczba ludności:
125 396 901

Turcja

język urzędowy:
turecki
stolica:
Ankara
powierzchnia:
783 562 km²
liczba ludności:
82 835 090

Zjednoczone Emiraty Arabskie

język urzędowy: **arabski**
stolica: **Abu Zabi**
powierzchnia: **83 600 km²**
liczba ludności: **10 077 640**

Egipt

język urzędowy: **arabski (dialekt egipski)**
stolica: **Kair**
powierzchnia: **1 001 450 km²**
liczba ludności: **106 437 241**

Madagaskar

język urzędowy: **malgaski, francuski**
stolica: **Antananarywa**
powierzchnia: **587 041 km²**
liczba ludności: **25 613 000**

Kenia

język urzędowy: **suahili, angielski**
stolica: **Nairobi**
powierzchnia: **580 367 km²**
liczba ludności: **47 654 296**

Kongo

język urzędowy: **francuski**
stolica: **Brazzaville**
powierzchnia: **342 000 km²**
liczba ludności: **5 293 070**

Grenlandia

język urzędowy: **grenlandzki, duński**
stolica: **Nuuk**
powierzchnia: **2 166 086 km²**
liczba ludności: **0,03 osób/km²**

Kanada

język urzędowy: **angielski, francuski**
stolica: **Ottawa**
powierzchnia: **9 984 670 km²**
liczba ludności: **891 163 km²**

Meksyk

język urzędowy: **hiszpański**
stolica: **Meksyk**
powierzchnia: **1 972 550 km²**
liczba ludności: **128 600 000**

Stany Zjednoczone

język urzędowy: **angielski**
stolica: **Waszyngton**
powierzchnia: **9 833 520 km²**
liczba ludności: **332 403 650**

Argentyna

język urzędowy: **hiszpański**
stolica: **Buenos Aires**
powierzchnia: **2 780 400 km²**
liczba ludności: **45 864 941**

Brazylia

język urzędowy: **portugalski**
stolica: **Brasília**
powierzchnia: **8 515 767 km²**
liczba ludności: **213 445 417**

Chile

język urzędowy: **hiszpański**
stolica: **Santiago**
powierzchnia: **756 950 km²**
liczba ludności: **18 307 925**

Ekwador

język urzędowy: **hiszpański**
stolica: **Quito**
powierzchnia: **283 560 km²**
liczba ludności: **16 777 000**

Peru

język urzędowy: **hiszpański, keczua i ajmara**
stolica: **Lima**
powierzchnia: **1 285 216 km²**
liczba ludności: **33 036 196**

Australia

język urzędowy: **angielski**
stolica: **Canberra**
powierzchnia: **7 686 850 km²**
liczba ludności: **25 766 601**

TERAZ TY!

Potrąfisz odnaleźć wymienione państwa na mapach na stronach 44-47? Spróbuj, pomogą ci flagi!

- Europa
- Azja
- Afryka
- Ameryka Północna
- Ameryka Południowa
- Australia

Praca zbiorowa pod redakcją:
Agnieszki Antosiewicz
Karoliny Rymut-Kościelniak

Autorki i autorzy wierszy – wykaz na str. 10.

Korekta:

Katarzyna Curyło, Joanna Tomasiak, Maria Zagnińska

ISBN 978-83-8186-045-1

© Copyright by Wydawnictwo GREG® Sp. z o.o.

Wydawnictwo GREG®

ul. Klasztorna 2B
31-979 Kraków
tel. (12) 680 15 50
www.greg.pl

Księgarnia internetowa: www.greg.pl

Znak firmowy GREG® zastrzeżony w Urzędzie Patentowym RP.

Wszystkie prawa zastrzeżone.

Żadna część niniejszej publikacji nie może być reprodukowana
lub przedrukowana bez pisemnej zgody Wydawnictwa GREG®.

Okładka:

Aleksandra Zimoch

Wykorzystano zdjęcia: 19 STUDIO, aarud, abu_zeina, Blue Planet Studio, COLORART_DESIGN_STUDIO, dencg, Dewin ID, Eric Isselee, Glass and Nature, jannoon028, M.Aurelius, Mark Brandon, Nitr, Oleg1824, PetlinDmitry, Potapov Alexander, Protasov AN, pukach, Puwadol Jaturawutthichai, Rawpixel.com, Sebastian Janicki, Spalnic, Triff, valdis torms, Vilor, Yellow Cat, okładka / Shutterstock.com

Layout, skład i opracowanie graficzne:

Pracownia Register

Ilustracje:

Aleksander Jasiński, Elżbieta Moyski, Daniel Włodarski, Pracownia Register;

19 STUDIO; 319photo, s. 100; a_v_d, s. 79; aaltair, s. 79; Abesalom Zerit, s. 82; AboutLife, s. 136;; ActiveLines, s. 0; Adam Vilimek, s. 33; Africa Studio, s. 55, 106, 115; Agnieszka Gaul, s. 20; AkulininaOlga, s. 20; Aleksandar Malivuk, s. 137; Aleksander Bolbot, s. 62; Aleksandrs Muiznieks, s. 111; AlekseyKarpenko, s. 79; Alex Izeman, s. 60; Alexander Cher, s. 79, 82; Alexander Prokopenko, s. 23; Alexander Raths, s. 79; Alexander Tolstykh, s. 24; alfocome, s. 101; alias612, s. 101; Alissa Kumarova, s. 132; alphaspirt.it, s. 127; Ana Gram, s. 100; ANAWIN17, s. 35; Andrei Krushko, s. 129; Andrei Kuzmik, s. 64; Andrei Stepanov, s. 149; Andrei_R, s. 117; Andrey Bocharov, s. 46; Andrey Sayfutdinov, s. 122; Andrey_Popov, s. 133; anmbph, s. 101; Anna Goroshnikova, s. 90; Anna L. e Marina Durante, s. 79; antoniadias, s. 134; Ardea-studio, s. 17, 18, 52; arenysam, s. 64; Arh-sib, s. 65; Arnaud Weissner, s. 65; Artinika, s. 40; Artiste2d3d, s. 0; Artur Didyk, s. 127; Asaf Weizman, s. 99; ATILLA Barsan, s. 93; Aureliy, s. 67; azure1, s. 117; Babich Alexander, s. 109; Bahau, s. 116; baranq, s. 132; Barbara Ash, s. 95; Bardocz Peter, s. 79; Bernhard Staehli, s. 104; Bildagentur Zoonar GmbH, s. 99; Bilderstoeckchen, s. 40; Billion Photos, s. 93; BlueHorse_pl, s. 41; BlueRing-Media, s. 159; BlurryMe, s. 106, 110; bomg, s. 121; Bonezboyz, s. 0; Bonnie Cocos, s. 131; Borkin Vadim, s. 88; brave rabbit, s. 61; brichuas, s. 25; brillenstimmer, s. 141; bs k1d, s. 0; Buffy1982, s. 61; cbpix, s. 95; charactervectorart, s. 128; Chichkanova Anastasiia, s. 94; clarst5, s. 79; cikraus, s. 82; Colorfuel Studio, s. 111; cyo bo, s. 140; D1min, s. 44, 45, 46, 47; Daniel Eskridge, s. 0; Daniel J. Rao, s. 70; Daniel Jedzura, s. 19, 35; danielkreissl, s. 87; Dean Drobot, s. 123; Denis508, s. 140; dien, s. 8, 89; Dionisvera, s. 64; diyes, s. 117; DJTaylor, s. 107; Dmitrij Skorobogatov, s. 112; Drakuliren, s. 79; dumayne, s. 107; dwi putra stock, s. 94; dwisanto, s. 139; EgdudinKa, s. 109; Elena Sherengovskaya, s. 92; Eric Isselee, s. 0, 7, 76, 79, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 89, 90, 91, 100; Erik Lam, s. 91; Erkki Mak-konen, s. 65; Ermak Oksana, s. 112, 113; ESB Professional, s. 111, 125, 132; Etnografotograf, s. 43; Eugene Onischenko, s. 5, 127; Expertvector, s. 4, 70; Fotokon, s. 66; Fotokostic, s. 135; g_art08, s. 6, 22; Gabriel Alagaban Jr, s. 21; Gallinago_media, s. 4, 75; ganjalex, s. 104; GaudiLab, s. 122, 133; Glass and Nature, s. 5, 85; Golden Sikorka, s. 109; Golubovy, s. 121; GoodStudio, s. 0, 135; Gorlov-KV, s. 107; Gorodenkoff, s. 129; Graphic Compressor, s. 0; Gregory A. Pozhvanov, s. 67; gt29, s. 133; gubernat, s. 56; guruXOX, s. 122; HappyPictures, s. 96, 97; heather_p, s. 84; Henrik Larsson, s. 64; Iconic Bestiary, s. 130; idegweb, s. 114; Igor Vyunyshv, s. 11; indukas, s. 128; irin-k, s. 100; Ivan Hoermann, s. 68; ivector, s. 12; J_UK, s. 31; Jamen Percy, s. 61; Jane Rix, s. 66; Janis DroneFlyer, s. 18; jaroslava V, s. 81; Jasper Suijten, s. 104; Jesus Coboleda, s. 79; JIANG HONGYAN, s. 65; Jody Ann, s. 100; John D Sirlin, s. 58; John_Silver, s. 70; Jolanta Wojcicka, s. 65; JoseMad, s. 39; Jrs Jahangeer, s. 79; Jung U, s. 102; Just dance, s. 129; kapichka, s. 102; Katya Nikitina, s. 92; KievVictor, s. 36; Kirill Sergeev, s. 67; Kirill Kurashov, s. 54; Kletr, s. 0, 80; klyaksun, s. 96, 118; Kokhanchikov, s. 65; kontur-vid, s. 119; Krakenimages.com, s. 83; KRIACHKO OLEKSII, s. 79; I.giz.tlphotos, s. 64; iaili, s. 0; LecartPhotos, s. 79; LedjX, s. 69, 73; Leonid Andronov, s. 141; Leontien Reijmers, s. 88; Leszek Czerwonka, s. 0; LightField Studios, s. 118, 130; Lightspring, s. 65; Lili Kudrili, s. 63; Liudmila Ivashina, s. 71; Lorenzo0000, s. 134; loskutnikov, s. 68; lovelyday12, s. 98; Luis Molinero, s. 130; Lukasz Pawel Szczepanski, s. 72; M. Schuppich, s. 64;; m.mphoto, s. 59; Maciej Dubel, s. 77; Macrovector, s. 120; madeinitaly4k, s. 89; Madlen, s. 101; Magicleaf, s. 5, 96, 97; MakDill, s. 139; Marco de Benedictis, s. 15; Maridav, s. 60; Marijus Auraskevicius, s. 0; Mark Green, s. 85; Mark Umbrella, s. 121; Martin Fowler, s. 56; Martin Mecnarowski, s. 100; Martyn Jandula, s. 103; Mascha Tace, s. 38, 152; Masha Basova, s. 79; Mateusz Atroszko, s. 42; MatoomMi, s. 115; max dallocco, s. 50; Maxim Sokolovskiy, s. 79; Maxx-Studio, s. 0; metamorworks, s. 138; mhatzapa, s. 7, 53; MicroOne, s. 110; Mikadun, s. 105; Mike Laptev, s. 74; Milan Rybar, s. 78; milart, s. 79; Mircea Costina, s. 13; missanzi, s. 78; Monika Surzin, s. 88; nadi555, s. 4, 80; NadyGinzburg, s. 103; Natalie Shuttleworth, s. 81; Natalia K, s. 12; Natykach Natalia, s. 0; New Africa, s. 0; nikamo, s. 43; NotionPic, s. 72, 73, 92, 135; NPavelN, s. 63; NTL studio, s. 136; Nynke van Holten, s. 93; Oceloti, s. 62; Oleg Rudnik, s. 101; Oleksandr Lytvynenko, s. 0; Oleksyj Mark, s. 140; Olga Korneeva, s. 40; Olga Vasilek, s. 29; Olivia Mon, s. 85; Olivier Uchmanski, s. 20; Omer koclak, s. 56; pablopicasso, s. 124; Passakorn Umpornmaha, s. 94; Patryk Kosmider, s. 22; Paul Aniszewski, s. 62; Paul Looyen, s. 84; Pavel Hly-stov, s. 91; Peter Hermes Furian, s. 53; petovarga, s. 108; Philippe Clement, s. 79, 100; photka, s. 112; PHOTOCREO Michal Bednarek, s. 98; Photographee.eu, s. 124; photomaster, s. 79, 87, 100; pingphuket, s. 105; Piotr Krzeslak, s. 13, 65, 73, 79; pirita, s. 126; pizzastereo, s. 124; Pol.Albarran, s. 70; poomooq, s. 141; Popmarleo, s. 16; Potapov Alexander, s. 79; Pressmaster, s. 134; Protasov AN, s. 79; quinky, s. 66; Randy van Domselaar, s. 32; RedKoala, s. 0; remik44992, s. 136; Repli-Kate, s. 113; reptiles4all, s. 79, 83; Richard Peterson, s. 64; Roman Mikhailiuk, s. 0, 69; Roman Samborski, s. 84; Romolo Tavani, s. 50; Rosa Jay, s. 79, 80; Roschetsky Photography, s. 59; Rosliak Natalia, s. 54; Rudmer Zwerfer, s. 79; Ryan DeBerardinis, s. 76; S-F, s. 47; S-Studio, s. 19; sang woon, s. 98; SasaStock, s. 90; Scharfsinn, s. 109; SciePro, s. 0; Scisetti Alfio, s. 64, 101; Sergey V Kalyakin, s. 26; SeventyFour, s. 123; Shaiith, s. 62; Shusha Guna, s. 98; Siberian Art, s. 0; Simone Migliaro, s. 61; Slawek Rakowski, s. 65; slowmotiongli, s. 94; SmartS, s. 50; solarseven, s. 4;; Stella sophie, s. 0; Stock Rocket, s. 128; Stock-Aссо, s. 131; stockartstudio, s. 43; Stokkete, s. 120; Stone36, s. 143; structuresxx, s. 84; Sudowoodo, s. 115, 116, 117; SunshineVector, s. 109; Svetlana Orusova, s. 72; Svitlana Hulko, s. 137; sweetok, s. 0; Szczepan Klejbuk, s. 87; Tadeas Skuhra, s. 80; Tamara Kulikova, s. 64; TandemBranding, s. 126; tanuha2001, s. 105; Tarcisio Schnaider, s. 99; Tartila, s. 125; Tarzhanova, s. 143; Tatohra, s. 150; tcharts, s. 126; Teresa Kasprzucka, s. 41; Tomas Hejlek, s. 78; Tomasz Warszawski, s. 27; Tongsa, s. 72; Tord Kristian Larsen, s. 11; tristan tan, s. 81; Tsekhmister, s. 0; TTstudio, s. 0, 69; Tu.Kulaya, s. 95; turtix, s. 68; tyniuk, s. 119, 123, 138; UfaBizPhoto, s. 131; Ufuk ZIVANA, s. 42; Undrey, s. 120; UNIKYLUCKK, s. 92; Vaclav Matous, s. 79; Valerii_M, s. 0; VaLiza, s. 10; Vector Tradition, s. 79; vectorpouch, s. 119; vectortatu, s. 63; Ventura, s. 64; VH-studio, s. 118; VILevi, s. 100; Vitalii Hulai, s. 79; VladFotoMag, s. 141; VladislavM, s. 102; vladsilver, s. 86; Vladyslav Starozhnyov, s. 5, 139; volkova natalia, s. 79; Volonoff, s. 0; Voodison328, s. 79; vvoe, s. 65; wanchai, s. 16; watcher fox, s. 71; weha, s. 66; wessam Noufal, s. 68; WildMedia, s. 86; woocat, s. 102; xpixel, s. 100; YAKOBCHUK VIACHESLAV, s. 137; Yhordano Rejas, s. 66; Yuganov Konstantin, s. 99; yusufdemirci, s. 106, 107, 110; Zbigniew Dziok, s. 64 / Shutterstock.com

ENCYKLOPEDIA dla dzieci

Książka każdego bystrzaka!

GREG
WYDAWNICTWO

Spis treści

Mapa Polski.....	11	Patriotyzm.....	14		
Polska.....	11	Europejczyk i obywatel świata.....	15		
Sąsiedzi Polski.....	12	Obywatel.....	15	Herb.....	16
Polska – państwo.....	12	Flaga.....	16	Hymn Polski.....	17
Język polski.....	13				

Polskie miasta

Kraków.....	19	Zamość.....	21
Katowice.....	19	Kielce.....	21
Opole.....	19	Gdynia.....	22
Łódź.....	20	Sopot.....	22
Toruń.....	20	Gdańsk.....	22
Warszawa.....	18	Morze Bałtyckie.....	22
Syrenka.....	18	Lublin.....	21

Polskie góry

Zakopane.....	23	Tatry.....	23
Domki góralskie.....	23	Krupówki.....	23

Historia Polski

Chrzest Polski.....	24	Krzyżacy – Bitwa pod Grunwaldem.....	25	Odzyskanie niepodległości.....	29
Bolesław Chrobry.....	24	Potop szwedzki.....	26	II wojna światowa.....	29
		Obrona Wiednia – Odsiecz Wiedeńska.....	26	Polska Rzeczpospolita Ludowa – PRL.....	30
		Konstytucja 3 maja.....	27	„Solidarność”.....	30
		Rozbiory Polski.....	27	Wstąpienie do NATO i UE.....	31
		I wojna światowa.....	28		

Wielcy Polacy

Władysław Łokietek.....	32	Mikołaj Kopernik.....	34
Kazimierz Wielki.....	32	Królowa Bona.....	34
Władysław Jagiełło.....	33	Adam Mickiewicz.....	35
Królowa Jadwiga.....	33	Juliusz Słowacki.....	35

Fryderyk Chopin.....	36	Józef Piłsudski.....	37	Lech Wałęsa.....	39
Jan Matejko.....	36	Henryk Sienkiewicz.....	38	Jan Paweł II.....	39
Maria Skłodowska-Curie.....	37	Wisława Szymborska.....	38		

Polska**Polskie święta**

Wielkanoc.....	40	Święto Niepodległości.....	41
Boże Ciało.....	40	Boże Narodzenie.....	41
Matki Boskiej Zielnej.....	40	Andrzejkowe Wróżby.....	41
3 Maja.....	40		

Polskie zwyczaje

Śmigus-dyngus.....	42	Ludowe tańce.....	43
Dożynki.....	42	Topienie Marzanny.....	43
Malowanie pisanek.....	42	Wianki.....	43
Ludowe stroje.....	42		

Mapa świata.....	44	Europa.....	45
Kontynenty.....	44		

Świat

Układ Słoneczny.....	48	Gwiazda.....	49	Księżyc.....	49
Kosmos.....	48	Kometa.....	49	Nów.....	50
Słońce.....	49	Planeta Ziemia.....	49	Pełnia.....	50
				Zaćmienie księżyca.....	50
				Zaćmienie słońca.....	50

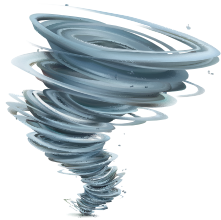
Kosmos

Chmura.....	51	Mróz.....	54	Szadź.....	57
Tęcza.....	51	Przymrozek.....	54	Mgła.....	57
Chmura deszczowa i śniegowa.....	51	Śnieg.....	55	Szron.....	57
Zorza polarna.....	51	Mżawka.....	55	Gołoledź.....	57
Wiosna.....	52	Grad.....	55	Burza.....	58
Jesień.....	52	Deszcz.....	55	Piorun.....	58
Zima.....	52	Wiatr.....	56	Grzmot.....	58
Lato.....	52	Halny.....	56	Błyskawica.....	58
Klimat.....	53	Zamieć.....	56		
Pogoda.....	53	Bryza.....	56		
Upał.....	54	Zawieja.....	56		
		Rosa.....	57		

Pogoda

Katastrofy naturalne

Katastrofa naturalna	59	Susza	59	Trąba powietrzna	60
Tsunami	59	Powódź	59	Tornado	60
		Sztorm	59	Trzęsienie ziemi	61
		Huragan, tajfun, cyklon, orkan	60	Pożar	61
		Burza piaskowa	60	Wybuch wulkanu	61
				Lawina	61

Las

Las mieszany	62
Las iglasty	64
Las liściasty	65

Krajobrazy

Puszcza	66	Tundra	67	Wrzosowisko	70
Oaza	66	Step	67	Wydma	70
Sawanna	66	Busz	67	Zarośla	71
Dżungla	66	Preria	68	Ruchome piaski	71
Tajga	67	Pustynia	68	Strumień	72
		Pampa	68	Wodospad	72
		Hala	69	Rzeka	72
		Góry	69	Jezioro	73
		Łąka	69	Ocean i morze	73
		Jaskinia	70		

Zwierzęta świata

Polska

Łabędź	74	Lis	76		
Bocian	74	Dzik	76		
Orzeł	74	Jeż	76	Ryś	78
Słowik	75	Jeleń	77	Wilk	78
Wróbel	75	Niedźwiedź brunatny	77	Żubr	78
Sowa	75	Łoś	77	Ochrona zwierząt	79

Afryka

Serwal	80	Żyrafa	81
Słoń afrykański	80	Turak	81
Antylopa Bongo	80		
Struś	80		
Zebra	81		
Hipopotam	81		

Azja

Irbis.....	82	Waran z Komodo.....	83
Tygrys.....	82	Lew.....	83
Wielbłąd dwugarbny.....	82	Hiena.....	83
Panda wielka.....	82	Pantera.....	83
Kobra królewska.....	83		

Ameryka Północna i Południowa

Kangur.....	84	Jaguar.....	85
Kakapo.....	84	Kapucynka.....	85
Koala.....	84	Kolibier.....	85
Ptasznik australijski.....	84	Piranie.....	85

Europa

Wiewiórka.....	86	Żubr.....	87
Pingwin.....	86	Dzięcioł.....	87
Sarna.....	86	Rusałka admirał.....	87
Niedźwiedź brunatny.....	86	Wilk.....	87

Zwierzęta domowe

Kot birmański.....	88	pasterski.....	90	Ara.....	94
Kot brytyjski niebieski.....	88	Owczarek szkocki collie.....	91	Kanarek.....	94
Kot domowy – „dachowiec”.....	88	Rottweiler.....	91	Papuzka nierozłączka.....	94
Maine coon.....	89	Yorkshire Terrier.....	91	Papuzka falista.....	94
Ragdoll.....	89	Buldog amerykański.....	91	Błazenek.....	95
Sfinks.....	89	Królik.....	92	Bojownik wspaniały.....	95
Dalmatyńczyk.....	90	Świnka morska.....	92	Pokolec królewski.....	95
Kundel.....	90	Szczur.....	92		
King Charles Spaniel.....	90	Chomik.....	93		
Berneński pies.....		Koszatniczka.....	93		
		Szynszyla.....	93		

Dinozaury

Dinozaury.....	96
----------------	----

Ekologia

Ekologia.....	98	Polowania i myśliwi.....	100	Topnienie lodowców.....	104
Przyczyny i skutki zmian klimatu.....	98	Nadmierna wycinka drzew.....	101	Susza.....	104
Znaczenie ekologii dla świata.....	98	Rola drzew dla planety.....	101	Woda pitna.....	105
Ochrona zwierząt.....	99	Globalne ocieplenie.....	102	Ścieki.....	105
Gatunki zagrożone.....	99	Freony.....	102	Skażenie wody.....	105
Ochrona roślin.....	99	Dziura ozonowa.....	102	Oszczędzanie wody.....	106
Kłusownictwo.....	100	Efekt cieplarniany.....	102	Energia elektryczna.....	108
		Smog.....	103	Źródła energii nieodnawialne.....	108
		Kwaśne deszcze.....	103	Źródła energii odnawialne.....	108
		Spaliny.....	103	Ekologiczny transport.....	109
		Woda na Ziemi.....	104		

Oszczędzanie energii

Oszczędzanie energii110

Segregacja śmieci

Zielony pojemnik.....	112	Biały pojemnik.....	112	Niebieski pojemnik.....	113
Segregacja śmieci.....	112	Czerwony pojemnik.....	113		
Żółty pojemnik.....	112	Brązowy pojemnik.....	113		

Człowiek

Ciało człowieka

Mózg i zmysły.....	114	Układ oddechowy.....	115	Mięśnie.....	116
		Układ trawienny.....	115	Serce i naczynia.....	117
		Szkielet.....	116	Bądź zdrow!.....	117

Zawody

Dentysta.....	118	Tancerz.....	121	Kurator sądowy.....	124
Aptekarz.....	118	Piosenkarz.....	121	Prawnik.....	125
Pielęgniarka.....	118	Copywriter.....	122	Adwokat.....	125
Chirurg.....	119	Dziennikarz.....	122	Sędzia.....	125
Ratownik medyczny.....	119	Drukarz.....	122	Koszykarz.....	126
Lekarz.....	119	Pisarz.....	123	Jeździec.....	126
Aktor.....	120	Redaktor.....	123	Kierowca Formuły 1.....	126
Rysownik.....	120	Wydawca.....	123	Narciarz.....	127
Muzyk filharmonik.....	120	Policjant.....	124	Siatkarz.....	127
Malarz.....	121	Ochroniarz.....	124		

Człowiek

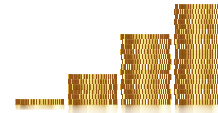
Piłkarz.....	127	Recepcjonistka.....	131	Konserwator	
Biolog.....	128	Kucharz.....	131	zabytków.....	134
Fizyk.....	128	Tester.....		Leśnik.....	135
Chemik.....	128	oprogramowania.....	132	Rolnik.....	135
Geograf.....	129	Informatyk.....	132	Ogrodnik.....	135
Socjolog.....	129	Webmaster.....	132	Kierowca.....	136
Matematyk.....	129	Analitik finansowy.....	133	Konduktor.....	136
Cukiernik.....	130	Księgowa.....	133	Kolejarz.....	136
Ekspedientka.....	130	Ekonomista.....	133	Motorniczy.....	137
Fryzjer.....	130	Animator kultury.....	134	Stewardesa.....	137
Kelner.....	131	Kustosz.....	134	Pilot cywilny.....	137

Samochód osobowy.....	138	Motocykl.....	139	Tramwaj.....	141
Rower.....	139	Kolej.....	140	Samolot pasażerski.....	141
		Autobus.....	140	Metro.....	141

Pojazdy

Ekonomia.....	142	Budżet.....	143
Gospodarka.....	142	Pieniądze.....	143

Praca

Umowa o pracę.....	144	Umowa zlecenie.....	145	Bezrobocie.....	147
Szukanie pracy.....	144	Umowa o dzieło.....	145	Emerytura.....	148
		Etat.....	146	Renta.....	148

Bankowość

Konto bankowe.....	149	Lokata.....	150
Bank.....	149	Kredyt.....	151

Handel

Wolny rynek.....	152	Popyt.....	154	Gwarancja.....	157
Konkurencja.....	152	Podaż.....	154	Faktura.....	158
Handel.....	153	Sprzedaż detaliczna.....	155	Paragon.....	158
Konsument.....	153	Sprzedaż hurtowa.....	155	Eksport.....	159
		Reklamacja.....	156	Import.....	159

Podatki

Podatek.....	160
--------------	-----

Ekonomia

ENCYKLOPEDIA dla dzieci

Książka każdego bystrzaka!

Autorzy wierszy:

Wiesław Błach – str. 74–76 (*Jeź, Lis*), 77 (*Jeleń*), 80–89 (*Maine coon, Ragdoll*), 90–95; Rafał Czarnecki – str. 138–141; Weronika Dorożko – str. 118–137; Urszula Kamińska – str. 48, 98–106, 108–110, 112, 113; Izabela Michta – str. 49–62, 64–73; Karolina Rymut-Kościelniak – str. 89 (*Sfinks*), 96, 114–117; Grzegorz Strzeboński – str. 12 (*Polska – państwo*), 13–16 (*Flaga*), 17, 44, 45, 143 (*Budżet*), 147, 149 (*Konto bankowe*), 150–152 (*Wolny rynek*), 153 (*Konsument*), 154–160; Patrycja Wojtkowiak-Skóra – str. 11, 12 (*Sąsiedzi Polski*), 16 (*Herb*), 18–43, 76 (*Dzik*), 77 (*Łoś, Niedźwiedź brunatny*), 78, 142, 143 (*Pieniądze*), 144–146, 148, 149 (*Bank*), 152 (*Konkurencja*), 153 (*Handel*); Józef Wybicki – str. 17 (*Mazurek Dąbrowskiego*)

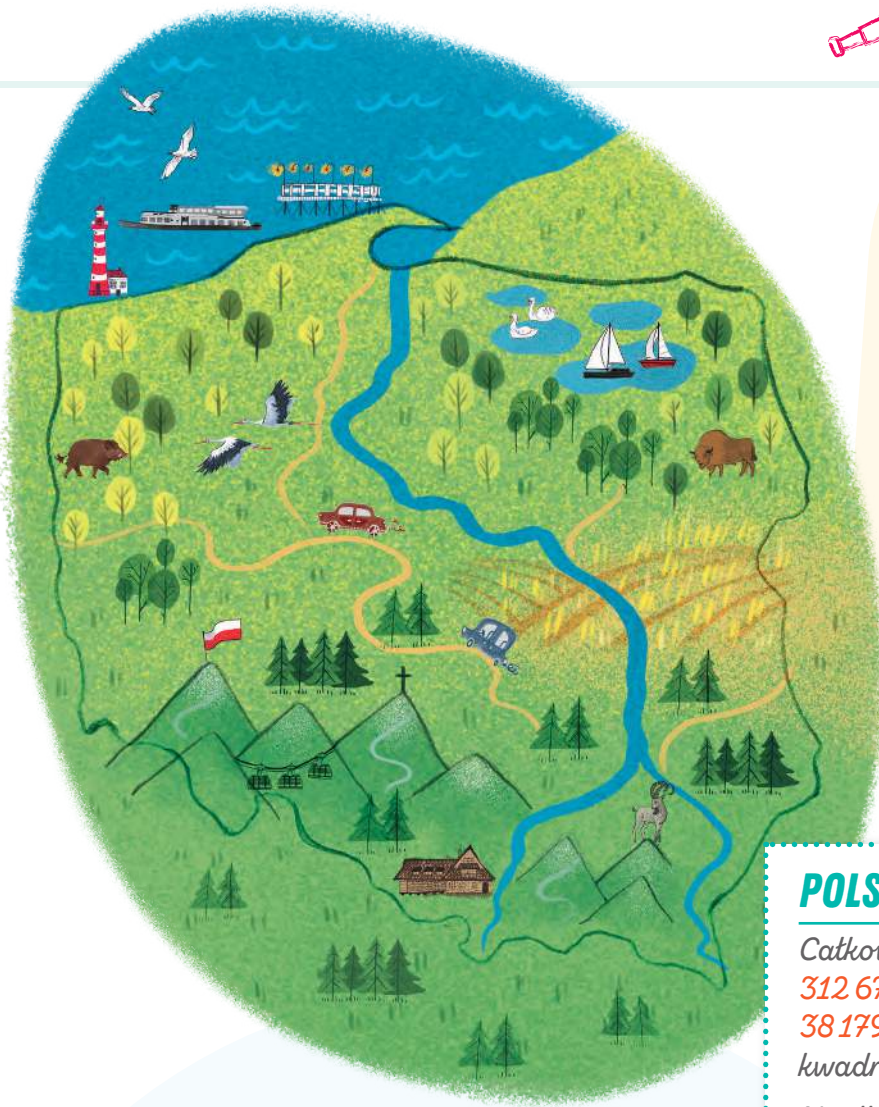

Polska

Jest w Europie dobrze znana
Polska nasza ukochana.
Wielka jest! To nie są bzdury!
Sięga od morza po same góry.
Wszystko tutaj nas zachwycą:
Tam Warszawa – to stolica,
Wiśła to najdłuższa rzeka...
Polska na was dzisiaj czeka!

Mapa Polski

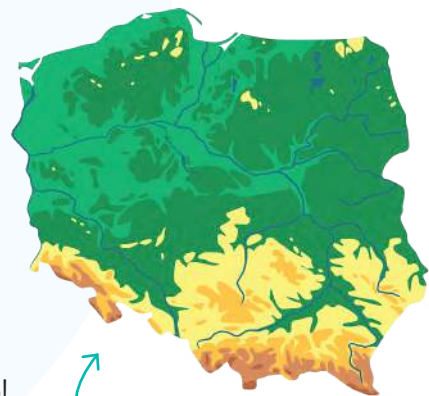
Mapa Polski – kolorowa,
Czas kolory ubrać w słowa...
Błękit rzek i pojezierzy,
Zieleń nizin, czy ktoś zmierzy?
Pod zielenią żółty mamy –
Tak wyżyny rozpoznamy!
A dół mapy, gdzie południe,
Tam brąz – góry, ależ cudnie!
Kraniec Polski na północy, ten, kto o tym nie wie,
Niech czym prędzej zapamięta, że to jest Rozewie!
Na południu – Opołonek, to nasz punkt jest skrajny,
Trzeba przyznać, że i Zosin, na wschodzie, jest fajny!
Zachód: tam Osinów Dolny najbardziej „odstaje”...
Środek Polski tam, gdzie Piątek, słusznie mi się zdaje!

POLSKA W LICZBACH...

Całkowita powierzchnia Polski to **312 679 km²**. Liczba ludności wynosi **38 179 800**, co oznacza, że na 1 kilometr kwadratowy przypadają **122 osoby**.

Najdłuższą rzeką w Polsce to Wisła. Ciągnie się aż przez **1 047 km!** Swoje źródło ma w Baraniej Górze w Beskidzie Śląskim. Poprzez Zatokę Gdańską uchodzi do Morza Bałtyckiego.

Najwyższym górnym szczytem w Polsce są Rysy, ich wierzchołek znajduje się na wysokości **2 499 m n.p.m.**

Mapa fizyczna Polski (zielony kolor to niziny, żółty - wyżyny, brązowy - góry)

Potop szwedzki

(1655–1660)

Wróg napadł na Polskę... Plan to był zdradziecki.
 Złupił wsie i miasta butny rajtar* szwedzki.
 To był istny potop, precz wygnali króla,
 Niezdobytą była tylko Jasna Góra!**
 Jan Kazimierz wrócił, gdy się o tym zwiedział,
 W katedrze we Lwowie do ludu powiedział:
 „Ślubuję, Matko Boża!” – Polskę Jej powierzył,
 „Króluj mej Ojczyźnie!” – dotrzymał przymierzy.
 Zaś hetman*** Czarniecki, co także ślubował,
 Zaborcy szwedzkiemu ciężki los zgotował.
 Nie myślał o życiu, tylko o honorze,
 Wreszcie Szwedów pobił i wygnął za morze!

* **Rajtarzy** to dawni konni żołnierze używający broni palnej.

** **Jasna Góra** to nazwa wzgórza, na którym znajduje się klasztor w Częstochowie. Szwedzi nie mogli go zdobyć mimo długiego oblężenia.

*** **Hetman** – w dawnej Polsce nazwa dowódcy sił zbrojnych.

Obrona Wiednia – Odsiecz Wiedeńska

(1683)

Olbrzymi strach na Wiedeń padł, aż cesarz Austrii mocno zbladł!
 Armia Turków u miasta bram, Kara Mustafa* przybył tam!
 Papież i cesarz zalani łzą, do króla Jana gońców ślą.
 „Przybądź na pomoc, obroń nas, ratować Krzyż – najwyższy czas!”
 Ruszyła husaria** w drogę, za nic ma turecką trwogę.
 Jedna jej szarża szalona i Europa ocalona!
 Wielkie bitwy w historii miały miejsce w Europie,
 Teraz samoloty, czołgi – kiedyś miecze, kopie...
 Zniszczone miasta, wielu poległych żołnierzy.
 Ta do najważniejszych w jej dziejach należy.

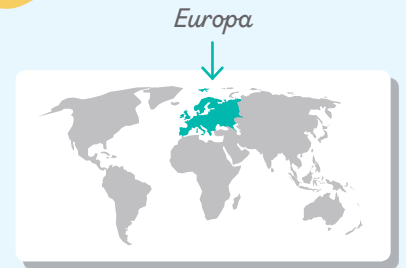
* **Kara Mustafa** był to sławny dowódca wojskowy Imperium Osmańskiego (dziś Turcja).

** **Husaria** to polska konnica z XVI–XVIII wieku, która wygrywała większość bitew, w jakich brała udział. Charakterystyczne dla niej były pióra mocowane do zbroi i uprzęży konia, które w trakcie ataku wydawały głośny szum, straszący konie wroga.

Europa

Nasz kontynent z jednej strony
Jest do Azji przyklejony,
Z innych – zatok ma bez liku
Z wodą mórz lub Atlantyku.
Na północy orek hordy,
Zimne wyspy, strome fiordy.
W środku się równina czołga
I najdłuższa rzeka – Wołga.
Niżej wyższe są klimaty,
Góry Alpy i Karpaty,
Dalej miasta oraz wioski
Zakończone „butem” włoskim.
Na zachodzie się wyłania
Wielki ciepły kraj – Hiszpania,
Gdzie przeskoczysz w krokach paru
Do Afryki z Gibraltaru.

Wiosna

Gdy przyroda po zimie się budzi,
Widać zachwyty u zwierząt i ludzi.
Listki się pojawiają na drzewach,
Pąki kwiatów na łąkach i krzewach.
Choć jest cieplej, wciąż czapki wkładamy,
Dzień jest dłuższy, więcej słońca mamy.
W środku marca marzannę topimy
I żegnamy ostatnie dni zimy.

Lato

Co to jest za pora roku,
Gdy biegamy aż do zmroku,
Dni są długie i słoneczne,
Rękawiczki są zbyteczne,
Wszystko wkoło się zieleni
I chodzimy opaleni?
Moi drodzy, to jest lato!
Podziękujmy słońku za to!

Zima

Zima nadchodzi, świat cały bieleje.
Mróz rzeki ścina, śnieżycą szaleje.
Bałwana lepimy, rzucaemy śnieżkami
I z górki zjeżdżamy szybkimi sankami.
Głęboko śpi niedźwiedź i jeżyk w swej norce,
A mama słoninkę podtyka sikorce.
Choć noce są długie, a dzień krótko trwa –
Lubimy ten okres, bo coś w sobie ma!

Jesień

Jesienią spadają z drzew kasztany,
Każdy w kurtkę i szalik jest ubrany.
Dzieci zbierają liście kolorowe –
Czerwone, brązowe, pomarańczowe.
Zwierzęta jesienną porę czują,
Gromadzą zapasy, nie próżnują.
Jest coraz chłodniej, wcześniej zmrok zapada,
A deszcz bębni w okno – czasem ciągle pada...

Las liściasty

W lesie liściastym królują drzewa,
Którym wiatr psotny liście rozwiewa.
Niezwykłe bujne jest runo wiosną –
Dobrze przez zimę rośliny rosną.
Jesienią drzewa liście zrzucają,
Wielu zwierzętom schronienie dają.
Buczyny, grądy, olsy, dąbrowy –
Każdy z tych lasów jest wyjątkowy.

Dąb

Buk

Jarząb

Klon

Czeremcha

Brzoza

SKĄD SIĘ BIERZE KOREK?

Korek to bardzo popularny materiał.
Jest pozyskiwany z kory dębu korko-
wego. Podczas zdejmowania kory nie
uszkadza się drzewa. Wykorzystuje
się jedynie jego obumarłą część, która
zregeneruje się po kilku latach.

Wilk

Czy słyszycie z lasu wycie?
 Jaki zwierz to? Co myślicie?
 Wędrownicze jego życie,
 W stadzie ma się znakomicie.
 Jeleń, zając – strach dziś czuje,
 Bo wataha* znów poluje!
 To od niego pies pochodzi...
 Tak! O wilka tutaj chodzi!

* **Wataha** – tak nazywa się wilcze stado.

Żubr

W Puszczy Białowieskiej żyje,
 Z długim włosiem ma kark, szyję...
 Gdy o żubra ciele mowa,
 Sierść zwierzęcia jest brązowa.
 Nosi dwa zagięte rogi,
 Przyznać trzeba – wygląd srogii!
 Chociaż olbrzym – je rośliny...
 Nie rób tak zdziwionej miny!

Ryś

Zapamiętaj, proszę, dziś –
 W Polsce żyje sobie ryś.
 Pod ochroną jest ten kot!
 Rysia, bracie, poznasz w lot:
 Jest okrągła kocia głowa
 I o uszach ze dwa słowa –
 Uszy stoją, a na czubku,
 Już tłumaczę, pomalutku –
 Włosów czarnych pęczek mały,
 Jak pędzelek doskonały.
 Gęste futro, plamek moc...
 Ryś aktywny jest co noc.

KOCI PŁYWAK

Rysie potrafią pokonywać długie dystanse (nawet do 50 km dziennie), ale nie są dobrymi biegaczami – dość szybko się męczą. Za to świetnie pływają!

POWIEDZIAŁ CHROBRY – NIE POLUJ NA BOBRY!

Pierwszym stworzeniem objętym ochroną był bóbr. Bolesław Chrobry ograniczył polowania na te zwierzęta w XI wieku. Dziś istnieje długa lista gatunków, których nie wolno zabijać, tupać i płoszyć. Chronione są także siedliska tych zwierząt.

Energia elektryczna

Bez niego telewizor by nie działał,
bez niego pralka by nie prała.
Komputer nawet by się nie włączył,
telefon z nikim by nie połączył.
Po zmroku świat w ciemnościach by tkwił.
Jak byś bez prądu, kolego, żył?
Skromne z pozoru gniazdko w ścianie,
a takie ważne spełnia zadanie.
Prądem zasila sprzęty liczne,
głodne energii elektrycznej.
Jaki by bez niej był ten nasz świat?
Aż strach pomyśleć. Straciłby ład.

gaz ziemny

biopaliwa

węgiel brunatny
węgiel kamienny
ropa naftowa
torf

energia słoneczna

energia wiatrowa

energia geotermalna

energia wodna

energia atomowa

Źródła energii nieodnawialne

Źródła energii nieodnawialne to przede wszystkim paliwa kopalne: węgiel brunatny i kamienny, ropa naftowa, torf i gaz ziemny. Ich wciąż rosnące wykorzystanie jest szybsze niż ich pozyskiwanie. Jeśli wydobywania tempo się nie zmieni, za sto lat zaczną zniknąć z Ziemi. Ich plus to koszt wydobywania niski, lecz ich spalanie szkodzi nam wszystkim.

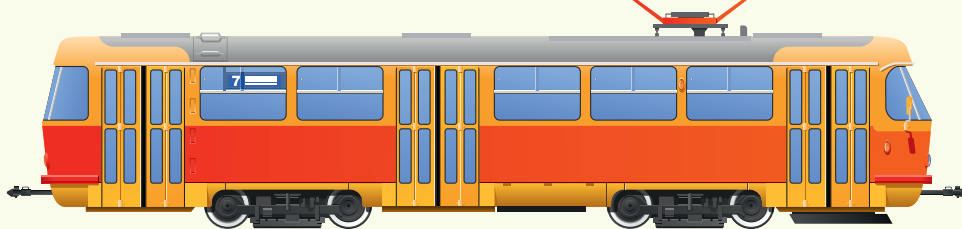
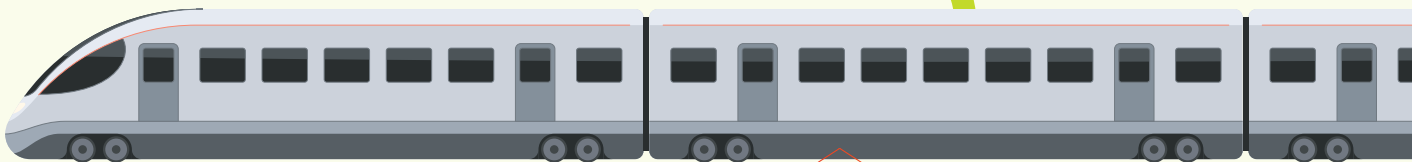
Źródła energii odnawialne

Gdy się wyczerpią węgiel zapasy, to czy bez prądu nastaną czasy? Zbraknie energii? Czy to realne? Nie! Są jej źródła odnawialne. Słońce, wiatr, morskich przyływów siła, ciepło, co Ziemia je zgromadziła. Niewyczerpaną energię dają, bo w krótkim czasie się odnawiają.

Ekologiczny transport

Codziennie miliard samochodów jeździ po drogach naszego globu. Choć emitują coraz mniej spalin, to jednak ilość ich rośnie stale. Z kolei auta elektryczne na długie trasy nie są praktyczne. Alkohol, choć się niektórym dziwi, to ponoć jest przyszłości paliwo. I na baterie samochody. A może transport rowerowy albo spacerki, gdy słońce grzeje? Komunikacja miejska – gdy leje.

Strzegą prawa, to jasna sprawa!

Policjant

Tych, co jeżdżą radiowozami,
nazywamy policjantami.
Ulice i drogi patrolują,
bezpieczeństwa naszego pilnują.
Przestępców groźnych ścigają,
złym kierowcom mandaty dają.
Gdy potrzebujesz policji pomocy,
pod 112 dzwoń choćby i w nocy.

Kurator sądowy

Kiedy dorosły lub dziecko
popęlnią jakieś przestępstwo,
czasem idą do więzienia,
a czasem sąd karę zmienia
i wyznacza kuratora,
który, gdy przyjdzie pora,
ze skazanym się widuje
i jego zachowanie kontroluje.

Ochroniarz

Zadaniem ochroniarza jest mienia ochrona,
Przed bandytą, chuliganem skuteczna obrona.
Za VIP-em* jak cień chodzi w garniturze,
przy wejściu w sklepie stoi w mundurze.
Dobrze zbudowany, silny, odważny,
patrzy wokoło wzrokiem poważnym.
Gdy złęgo coś się dzieje, szybko reaguje,
żadnemu wandalowi winy nie daruje!

* VIP – skrót od angielskich słów „very important person”, czyli „bardzo ważna osoba”; np. prezydent, premier, król, popularny aktor, biznesmen.

Pieniądze

Chcesz kupić zeszyt? Przesyłkę nadać?
Chcesz przez telefon z kumplem pogadać?
Naprawa pralki? Sukni uszyć?
Przyznasz, kosztowne to nasze życie.

Wszystko kosztuje, płacić więc trzeba
Za wodę w kranie, bochenek chleba.
Wy już, kochani – wszak dobrze sądzę –
Wiecie, że w życiu ważne pieniądze.

Chociaż podobno szczęścia nie dają,
To jednak życie nam ułatwiają.
Wśród nich monety oraz banknoty...
Pamiętaj! W Polsce króluje „złoty”!

Budżet

Prawił wujek w imieniny,
Zatruwając nam kolację,
O budżecie swej rodziny
I budżecie na wakacje,
Dziennym, rocznym, na samochód,
Działkę i na nowe kwiatki,
Jaki ma w rodzinie dochód
Oraz jakie ma wydatki.
Słowo trudne jest, jak sądzę,
Ale może wam się przydać,
Bo ten budżet to pieniądze,
Które masz i możesz wydać
Na coś albo w jakimś czasie.
Budżet domu pewnie znacie:
To pieniądze, które ma się
Dzięki mamie oraz tacie.
W tym budżecie naturalnie
Ciągłe są wydatki nowe:
Na jedzenie, szkołę, pralnię
I twój budżet – kieszonkowe.
Gdy co miesiąc złotych stówkę
Od rodziców porwiesz skocznie,
Masz w budżecie swym gotówkę:
Tysiąc dwieście złotych rocznie!
Budżet szkoła ma, fabryka,
Wioski, miasta oraz kraje,
Sąsiad, który ma chomika,
Słowem każdy, kto wydaje.

BUDŻET NA CAŁY ROK

Budżet to wydatki oraz zarobki. Firmy i instytucje planują budżet na kolejny rok. Dzielią go na miesięczne i kwartalne. Trudno dokładnie przewidzieć, ile wydamy i zarobimy, dlatego budżet trzeba poprawiać, robiąc tzw. korekty. Np. jeśli w styczniu firma wydała więcej niż planowała, w innym miesiącu musi wydać mniej lub więcej zarobić. Budżet roczny musi się zgadzać co do grosza.

NAJSZYBSZA NAUKA czytania i liczenia!

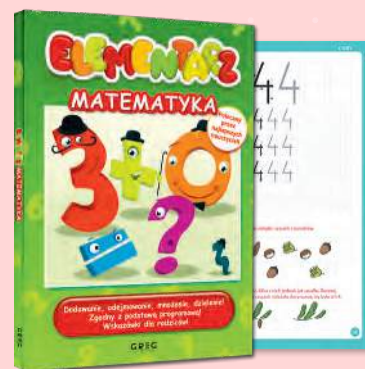
Elementarz - czytamy metodą sylabową

Alicja Karczmarska-Strzebońska

Czytanki metodą sylabową

Hans Christian Andersen, Jakub i Wilhelm Grimm, Charles Perrault

Elementarz - matematyka

Marta Kurdziel

WYJĄTKOWE KSIĄZKI dla dzieci!

Bajki dla chłopców

Małgorzata Białek

Bajki dla dziewczynek - marzenia

Anna Jagoda, Aleksandra Raczyk, Katarzyna Rebuś-Gumółka

Bajki na dobranoc

Małgorzata Białek

Dobre manery dla dzieci

Grzegorz Strzeboński

Mądre bajki

Agnieszka Antosiewicz

Mądre bajki - pozytywne myślenie

Agnieszka Antosiewicz

czytanie metodą sylabową

karty pracy w szkole i w domu

- najszybsza i najskuteczniejsza metoda nauki czytania teraz w formie kart pracy!
- nowe czytanki sylabowe z obrazkami!
- wygodny format, perforacja stron!
- wyrwij jedną kartkę dziennie, sukces gwarantowany!

KOLOROWE LEKTURY dla dzieci!

Pinokio

Carlo Collodi

Pamiętnik Czarnego Noska

Janina Porazińska

Brzechwa dzieciom

Jan Brzechwa

Drzewo do samego nieba

Maria Terlikowska

Doktor Dolittle i jego zwierzęta

Hugh Lofting

O psie, który jeździł koleją

Roman Pisarski

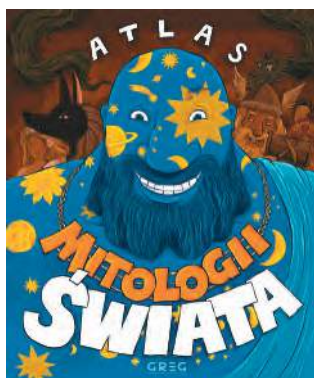

Książka każdego bystrzaka!

Ile metrów ma najdłuższa ulica w Polsce?
Co ma wspólnego wulkan z biżuterią?
Czy wszystkie papugi latają?
Gdzie szukać potomków dinozaurów?

Na te pytania odpowiedź znajdziesz w naszej encyklopedii – wyjątkowo kolorowej książce, która zawiera mnóstwo przydatnych i zaskakujących informacji. Dodatkowo większość wiadomości została ujęta w formę krótkich wpadających w ucho rymowanek. Dzięki temu żaden bystrzak nie będzie miał problemu z zapamiętaniem interesujących go wiadomości. Różnorodne mapy, kolorowe wykresy i liczne zdjęcia ułatwią poznawanie świata bez ruszania się z domu. Polskie miasta i lasy, świat zwierząt z różnych kontynentów, a nawet odległy kosmos czekają! Już dziś możesz wyruszyć w pełną rymów wycieczkę do świata wiedzy.

Poznaj nasze wyjątkowe książki!

GREG
WYDAWNICTWO

Wydawnictwo GREG
ul. Klasztorna 2B ■ 31-979 Kraków
www.greg.pl

ISBN 978-83-8186-045-1

9 788381 860451 >